

Veiligheidsbeginselenwet is slechts het begin

Veiligheid is in een complexe samenleving als de onze steeds lastiger te bereiken.

Het is het resultaat van een ingewikkeld samenspel tussen organisaties, wetgeving en andere regels en concrete doelen. Een veiligheidsbeginselenwet met veiligheidsnormen en richtlijnen, zoals voorgesteld door Pieter van Vollenhoven, is dan ook een goed streven. Maar er is meer nodig, namelijk een veiligheidsautoriteit.

CRIMINALITEIT: OPENSARE OMD?

Een veiligheidsbeginselenwet levert namelijk alleen een bijdrage aan een hogere individuele veiligheidsprestatie van organisaties. Het verbeteren van de samenwerking tussen die organisaties en de samenwerking met slachtoffers en burgers blijft onderbelicht.

En dat terwijl juist die samenwerking onontbeerlijk is om veiligheidsproblemen te bestrijden. Wanneer een politiekorps zich houdt aan de gestelde normen en richtlijnen binnen de missie van de politie, dan zegt dit niets over de bijdrage aan overstijgende probleembestrijding. Vaak ontbreekt het overzicht over een vraagstuk. De samenhang tussen verschillende knelpunten wordt niet gezien, de aanpak ervan komt niet van de grond en het lukt niet om tot integrale oplossingen te komen. Maatregelen voor probleembestrijding – zoals cameratoezicht – zijn vaak kansloos door een gebrek aan onderling vertrouwen en het ontbreken van de wil om samen te werken. Ook de techniek zorgt voor belemmeringen. In Den Haag werkt de gemeente bijvoorbeeld nog met analogoog materiaal, terwijl het openbaar vervoer inmiddels digitale beeldregistratie gebruikt. Anders gezegd: er is geen technologische match. Ook de wijze van bestuur en

het afrekenen op prestaties zijn een sta-in-de-weg om vraagstukken op te lossen.

Illegaal afval

Een ander voorbeeld: de problemen met illegale afvalstromen. Er zijn talrijke soorten afval en talrijke manieren van verwerking. Maar er is geen totaaloverzicht van de hoeveelheden. Hoe groot is het probleem van illegale afvalstromen en wie zijn de hoofdschuldigen? Daarnaast is het onduidelijk welke overheidsorganisaties verantwoordelijk zijn voor deze afvalstromen.

Vorig jaar schreef oud-burgemeester Mans van Enschede in zijn rapport over de bestuurlijke handhaving van milieu-normen dat iedere gemeente dat op eigen houtje doet. De politie zet voor de opsporing van milieu-overtredingen maar liefst 400 rechercheurs in wisselende formaties in. Ondertussen is bekend dat de illegale handel in afval vermoedelijk internationaal is, maar een groot internationaal onderzoek naar illegale afvalhandel naar derdewereldlanden is nog niet van de grond gekomen. Bovendien is de samenwerking tussen handhaving en opsporing kennelijk een lastige opgave. De mogelijkheden om probleemgestuurd en 'effect-based' te opereren zijn uiterst klein.

Samenwerking

Organisaties moeten gezamenlijk en georganiseerd een bijdrage leveren aan het inzichtelijk maken en oplossen van een vraagstuk. De overheid moet deze multidisciplinaire samenwerking sturen, zoals een dirigent zijn orkest, in plaats van alleen de prestaties van individuele organisaties met wetgeving op te stuwen. De veiligheidsbeginselenwet doet helaas vooral dat laatste en levert daardoor weinig meeropbrengst. Ik pleit daarom voor de instelling van een veiligheidsautoriteit die niet alleen toezicht houdt op de wet, op de wetgevingssamenhang en de toereikendheid ervan, maar ook op probleemgebieden als milieurecht en milieucriminaliteit en de wijze

waarop we daar in Nederland mee omgaan.

Zo'n veiligheidsautoriteit kan verschillende veiligheidsdomeinen in relatie tot elkaar in kaart brengen en sturen op onderzoek, ontwikkeling, architectuur en standaarden, waardoor innovaties en samenwerkingsverbanden tot stand kunnen komen. De autoriteit formuleert algemene normen en richtlijnen voor wetgeving, toezicht, handhaving, opsporing en sanctiebeleid, en geeft aanwijzingen aan overheidsorganisaties om bepaalde veiligheidsvraagstukken gezamenlijk aan te pakken. Jaarlijks moet de autoriteit een rapport uitbrengen aan de regering en de volksvertegenwoordiging over de veiligheid en over de wijze waarop die wordt bevorderd. De aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor Veiligheid kunnen daarin worden meegenomen. Door al deze maatregelen kan er aanzienlijk meer innovatie in de veiligheidssector komen.

Een veiligheidsbeginselenwet is een goed streven, maar zo'n wet is op zichzelf onvoldoende om veiligheidsvraagstukken op te lossen. Alleen een toereikend instrumentarium in de vorm van een veiligheidsautoriteit brengt de zorg voor veiligheid in Nederland op een hoger plan.

Bijlage bij Kamerstuk 22343, nr. 201, Tweede Kamer

Frans Copini

De auteur is oud-politicommissaris en is momenteel partner bij IRS, specialist op het gebied van (financiële) bedrijfsbeveiliging en risicobeheersing.

**Zorg voor veiligheid
vraagt om instellen van
centrale autoriteit**

